

Біблійні легенди про Вавилонську вежу, про Мойсея

Легенди — невеликі за обсягом вигадані фантастичні оповіді. Легендам притаманний драматизм, а сюжет побудовано на основі антропоморфізму (уподібнення стихій та явищ до людини). У Старому Завіті переважають легенди.

Легенда про Вавилонську вежу

Легенда з «Книги Буття» Старого Завіту розповідає про будівництво міста Вавилон і вежі. Місто Вавилон розташовувалося в Месопотамії (на території сучасного Іраку).

Тема твору: бажання людей дорівнятися до Бога та відповідь Господа — змішання мов і розпорошення людей по світу.

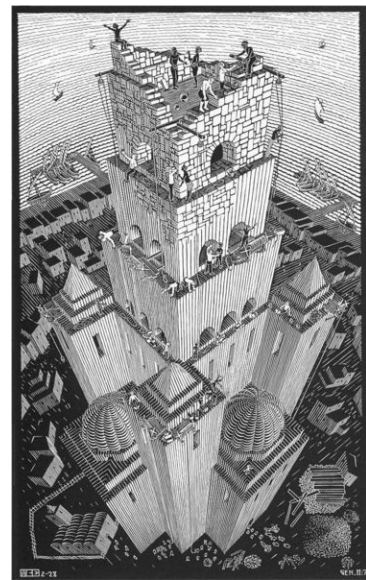
Ідея твору: засудження гордині як одного з людських гріхів.

Проблеми твору: гординя, що руйнує людські життя; важливість взаєморозуміння людей; спільна праця; спільна мова як гарант миру.

Джерело: wikipedia

«Вавилонська вежа» Пітер Брейгель Старший (1563 р.)

Джерело: wikipedia

Гравюра Мауріца Ешера (1928 р.)

Коментар до ілюстрацій: більшість художників, зокрема Пітер Брейгель Старший, зображали вежу знизу, демонструючи її конусоподібну форму, натомість мистецтво XX століття, зокрема гравюра Мауріца Ешера, дозволили змінити оптику і подивитися на вежу зверху, припустити, що вона була квадратною. На думку художників XVI–XIX століть про те, що вежа

мала би бути круглою, впливав опис міста Вавилон, зроблений Геродотом: «Усередині храмової округи було побудовано вежу завдовжки в одну стадію і завширшки так само. Над цією вежею височить ще одна, над нею — інша, а всіх їх вісім веж. Сходження на них побудовано зі східної сторони і йде гвинтоподібно навколо всіх веж».

Легенда про Мойсея

Легенда з «П'ятикнижжя» (книги другої «Вихід») розповідає про пророка та лідера єврейського народу Мойсея, який вивів своїх людей із Єгипту й через низку перешкод та 40 років поневірянь пустелею привів до Палестини — Землі Обітованої. Історія Мойсея — це історія випробувань, які мав подолати ізраїльський народ. Також кажуть, що це історія митарств — великих труднощів та перешкод.

Тема твору: прагнення Мойсея захистити свій народ та звільнити його від рабства.

Ідея твору: звеличення щасливого життя, яке може настати лише після звільнення від гнобителів

Джерело: wikipedia

«Збір манни небесної»
Джеймс Тіссо (1896–1902 рр.)

Джерело: wikipedia

«Мойсей вибиває воду зі скелі в пустелі»
Бак'якка (1525 р.)

Словничок крилатих висловів

Біблійні легенди та антична міфологія містять безліч крилатих висловів-метафор, які збагачують нашу мову та образне сприйняття світу.

- «Вавилонська вежа» означає справу, яка ніколи не буде завершеною;
- «вавилонське стовпотворіння» — це хаос і безлад;
- «плач на ріках вавилонських» — туга, жаль за чимось, безповоротно втраченим;

- «вавилонський полон», «єгипетська неволя», «єгипетська робота» — перебування великої кількості людей у рабстві, полоні;
- «кари єгипетські» — біди, які Бог наслав на єгиптян, коли фараон не хотів відпускати євреїв;
- «неопалима купина» — стійкість, незнищенність (терновий кущ горів та не згорав, а з куща Мойсееві явився Ангел);
- «мандрівка пустелею» — великий і складний шлях до мети, повний випробувань і зречень (як було у євреїв, які йшли пустелею 40 років);
- «манна небесна» — несподівано отримані життєві блага (що всі 40 років їли євреї у пустелі? у них був хліб та вода — усі ці блага давав їм Мойсей, вони приходили нізвідки і ставали радістю для народу);
- «не сотвори собі кумира» — «не схиляйся ні перед ким і ні перед чим, як перед ідолом» (коли Мойсей був на горі Синай, то люди внизу зробили собі золоте теля, якому почали поклонятися і підносити жертви, чим порушили заповідь «не сотвори собі кумира», бо золоте теля і було кумиром);
- «скрижалі» — заповіт, закон (на двох кам'яних плитах (скрижалях) Бог дав людям Десять заповідей — релігійно-моральних приписів, які дають моральні орієнтири).

Рекомендовані джерела:

1. Опера-цирк «Babylon» від формації NOVA OPERA, композитори — Роман Григорів та Ілля Разумейко.
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=Q1DuZ9tLi9w> (1.07.2022)
2. Опера «Мойсей» Мирослава Скорика — ювілейна вистава до 20-річчя прем'єри опери. За участі солістів, хору, оркестру та балету Львівської національної опери.
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=pxBwud5hz8s> (1.07.2022)